

[Damsgaard.]

liv og skolens ånd, som de finder det rigtigt.

Jeg er enig i og vil gerne citere, hvad det tidligere medlem af det høje folketing, seminarirektor Poul Hartling sagde ved behandlingen af loven vedrørende anerkendte private seminarier den 25. februar 1959 — det findes i Folketingstidende for 1958-59 sp. 3002 —:

„Der ligger noget frisindet og frihedsbeskyttende i den tanke, at vi lader læreruddannelsen være fri, dens faglige standard skal selvfølgelig hævdes, der skal ikke kunne fires på kraven, men den atmosfære, hvori uddannelsen foregår, det sigte, det præg, som en sådan lærerskole kan have, bør nu som før kunne danne sig i frihed. . . . de private seminarier har fået tradition i Danmark.“

Det forekommer da nu også helt ejendommeligt, at undervisningsministeriet, når det så sent som i 1960 anerkendte 3 nye private seminarier og da ikke oprettede noget statsseminarium, nu pludselig foreslår, at to private seminarier — og private gennem mange år — skal gå over til at blive statsseminarier.

Jeg vil gerne sige noget om den højtærede undervisningsministers begrundelser; jeg finder dem meget tynde og uden virkelige realiteter.

Initiativet fremkommer fra de to seminarier selv, sådan som ministeren også gør opmærksom på i sin fremsættelsestale. Den begrundelse er mildest talt mærkelig, for de samme to seminarier har bedt om at blive statsseminarier før, Gjedved i 1951 og Vordingborg i 1930'erne. Andre seminarier har bedt om det samme, men fået nej. Hvis Vordingborg og Gjedved Seminarier ikke kunne gå over til staten tidligere, skønt de bad om det, og hvis andre ikke kan, skønt de har bedt om det, hvorfor er der så pludselig nu grundlag for at imødekomme disse to seminariers fremsatte ønske herom? Det er et spørgsmål, jeg gerne vil stille undervisningsministeren.

Den højtærede undervisningsminister siger endvidere i sin fremsættelsestale, at man har ønsket at tilvejebringe et mere ligeligt forhold mellem stats- og privatseminariernes antal. Denne begrundelse er da nu også mærkelig og meget søgt.

I 1960 var der 8 statsseminarier plus 1 statsseminarium for småbørnslærerinder i Vejle og 18 privatseminarier. I 1960 godkendte undervisningsministeriet 3 nye privatseminarier, så der nu er 21, og bestemte, at Vejle Småbørnslærerindeseminarium skal flyttes til Ranum statsseminarium og vel sagtens med tiden gå op i dette seminarium. Der har ministeren slet ikke haft det lige forhold mellem stats- og privatseminarier i tankerne. Hvorfor er det så nu, 3/4 år senere, en begrundelse?

Så er der ministerens skolegeografiske begrundelse. Statsseminarierne, som er vederlagsfri for eleverne, findes fordelt med 5 i Jylland, 1 på Fyn og 2 i Storkøbenhavn. Det anføres nu i ministerens fremsættelsestale, og især fra ledelsen af Vordingborg Seminarium, at der tidligere var et statsseminarium på Sjælland, nemlig Jonstrup, men da det for et par år siden flyttedes til Lyngby, har man, siger man, ikke længere noget statsseminarium på landet eller i provinsbyer øst for Store-Bælt. Dette er, fremhæver man, uret mod befolkningen. Det er en yderst besynderlig begrundelse. Jonstrup seminarium har i menneskealder ligget i Jonstrup pr. Ballerup, som nu har S-togstation. Jeg kan ikke se, at en flytning til en anden kommune nord for København, Lundtofte pr. Lyngby, som også har S-togstation, ændrer situationen det mindste for folk på Østsjælland, Syd- eller Vestsjælland eller Lolland-Falster, som stadig har lige nær, eller lige langt, hvad enten seminarieret ligger i Ballerup eller i Lyngby.

Det er at gøre grin med folk at give en så søgt begrundelse. Eller også går ministeren ud fra, at folk ikke ved, hvor Ballerup ligger.

Det, jeg her har sagt om det skolegeografiske, må være fældende for Gjedvedforslaget. Blev det gennemført, får vi altså statsseminarium nr. 6 i Jylland, og statsseminarierne bliver stadig „ujævnt geografisk fordelt“, som ministeren siger. Sagen er jo, at den geografiske fordeling kan man bruge til at begrunde hvad som helst med.

Jeg vil også gerne sige lidt om den økonomiske konsekvens af de to lovforslag. Overdragelsen sker på „tilfredsstillende vilkår“, siger den højtærede undervisningsminister. Driften vil i fremtiden koste 60 000 kr. mere for staten i Vordingborg og 65 000 kr.